

Mainap

Sakumatu'asay raecus a mainap tu tamedaw, u nu mariangay, maedesay a waway kira “ inap” hananay. Tuya cacay a remiad tayra a mikilim tu wama nu kakarayan kira maedesay, suwal sa kapah i matini ku hekal nu pau'ripan, awaay tu ku kadademaken nu maku,wamaaw mamaan saw pakasidemaken kaku i hekal nu pa'uripan satu. Sipasiket hantu kira ”inap “ sananay a surit.

Malitemuh nira kiya matukaay a tamedaw pabeli han tu “inap”, araw mararid tu wamin ku niyaru' a mainap, caay tu wamin kadademak ku heni, caay tu kalipahak amin ku nika'urip.

Litemuh satu cacay a babahi, makanguyus cira, awaay ku ma'ulahay a sicabay. pabeliaw nu maku kisu tu “inap” a lipahak tu kisu. mahaen araw ala hantu nira babahi kira “ inap”, tuna mahaen malingatu tu maainainap tu ku babahi nu niyaru', caay tu kakapah ku nikasasuwasuwal a macacihi.

Mamelaw nira pa'uripay caay tu kasasu'ulah kapapadang ku tamedaw, angang hantu nira ku hitay atu karung a pataluma', a panukas tira “mainap” . mahaen satu, lasawad satu kira “inap”, ira ku lipahakay tu “inap”, araw simed han i tireng , malaadada a pararid tu cimaximaan. Ira inap kaw u

sapaca'it nu pa'uripay, caay kaw tatebingan nu tamedaw. U sapiburibur nu maedesay tu tamedaw a maamaan, anu mararit tu kita , a malamatukaay, hemek sa acacay i tawan, halidebi caay kangalay a kapah ku cimaxima nu tau', mahaenay ku wayway nu maedesay, mimaan a raecus a mainap?

Mainap tu ku kawas i tisuwan. U pasuwalay i titaan kiyari kina “mainap”hanay a surit, ita u tamedaw awaay ku salipahak sananay a nika'urip , ira aca ku tarahad atu raecusay a nipatatudung , sisa siremuden tu ku nisimsim nu balucu', salipahak han akaa kacudah, kasuraecus sakiyari kina patatudungay tina sasuwalen.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【南勢阿美語】 編號 1 號

妒忌

耆老說不可以忌妒人，因為忌妒是惡者的作為。

有天，惡者去見天神，說天下相安無事，他沒事可做，向天神要一件能在地上的事情，天神給他掛在牆上的忌妒。

他遇見一個生性懶惰的人，他給他忌妒，一村落的人就染上了忌妒，人們無所事事，都快樂不起來。

見到一個婦女，由於她是個大嘴巴，沒有人願意和他做朋友。我要給你忌妒，妳就會快樂起來。那婦女就拿了忌妒，整個部落的婦女們便開始相互忌妒，彼此交惡。

天神見人們不再相親相愛，派臣僕們收回忌妒，忌妒漸漸消失。卻

有人覺得忌妒很好，把忌妒藏在身體裡，變成病態去傳染給別人。

忌妒原本是天神高掛起來的東西，不能被人們所用。這是惡者用來玩弄人類的東西。若我們被忌妒傳染，偷懶成性，只是羨慕別人，易怒，不喜歡見到別人的好，就是惡者的作為。為何不可以忌妒？因為神也會忌恨你。

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【南勢阿美語】 編號 2 號

Cengceng-- luma nu buting

Ucengceng hananay i, u luma' nu buting, u bana' nu tu'as atu micidekay a sapibuting nu Pangcah atu saka'urip a ka'ulahan a midemak. Ia: yaw u 'urip nu tu'as, ira i masapucukay a enar, i tukutukusan, atu liyaliyalan, ira aca ku i teparay nu banaw atu i tasutasunan, siruma saan i cuwacuwa ku aru' nu 'urip, ira ku tadamaanay nu rayray atu nisingaan nu tu'as tu kapahay a sapabana'. Itilaay i etip ku aru' nu bataan a niyaru', u “ Lasu'ay ” han nira i tilaay a tamdaw, caay ka tarakaw sa ku rengus, sadengaysa ku tarakaw nu sa'uwac, itila i ayaw, awaay ku nikawmahan a tasutasunan, sisa u kapahay a karedabuan nu maama:an a butingan, sulinay i tila ira ku lilas, ili', tuda, sipuhungay, kabus, kalang atu rarukuh a mabuwah i tila. Maanen caykanca ka kakalat ku buting i 'urip nu heni, sulinay u tataakay a buting mimaan caay pilisapen tu adidikay a buting hakira, sisa pakaruwayruway tu ku tamdaw tu sapaka'urip atu sapibuwah tu adidikay a buting, sapaluma' i tu henian.

Rumasatu! misimsim tu ku hen a maanen a paluma' tu rumaruma a butingan, tu sapaluma' tu rumaruma a mananuwangay. Sisa mikalitu ku hen tu banaw sapa'urip tira butingan. Pararutinen tu ku banaw atu tarawadaw, tu

sakakapah a midanguy nira buting, saka caay ka kaen nu rumaruma a mariangay a buting, atu ruma a miredabu'ay a micidekay a kalang atu uring.

Mahaen ku suwal ni Lalan, tuluen ku nipatatingtingruh tu cengceng, tu sapaluma'. Mahaen kiyari ku nisanga nu heni: u saka cacay i, u tataakay a putut nu awul ku sapadama i lalinik, u luma' nu tataakay a buting kini, i lanu nira hinasera u kaludi atu tuda ku maru'ay. Liyaw satu i sakatusa a cengceng u malicangay a lalidec ku sapaluma' tu kabus kalang atu urang. Tuya sakatulu satu a nipacengceng u adidikay a caang nu awul ku sapaluma' tu sikinesay a nangyuhuna atu i sa'uwacay a butibuting amin, tiya caay ka lisapen atu caay ka kaen nu tataakay a buting ku adidikay a buting. Ta kapah amin ku 'urip i tila a kalamkam a mabuwah. Kayhan caay tu katalacuwacuwa ku niyaru' a mibuting, pasun mabana' ku Pangcah tu sakay kapah nu liklik nu babutingan, sisa tangasa i matini ku cengceng hananay a sapibuting nu Pangcah caay kalasawad, mahaen ku benek ku bana' a ma'urip, ku matu'asay nu mita.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【南勢阿美語】 編號 2 號

Cengceng－魚屋

cengceng 是阿美族人發展出來的捕魚方式。

坐落在馬太鞍靠西邊的村落，草叢不高但水源充足，過去是一片荒蕪未開墾的沼澤地，是各種魚類的棲息地，有羅漢魚、黏壁魚、鰻、鯰魚、小蝦和烏龜。在肉弱強食的食物鏈下，族人們開始想辦法讓小魚有可以生存，也想讓其他魚類在此周邊有個棲息地，他們運用河川地形挖一個小池潭，池潭和河流相連，池潭底下是魚類安全生存的環境。

池潭裡設計成三層魚屋，第一層放置粗大的竹筒，是大魚的住所，大竹筒下方的泥土裡有鯰魚和小鰻；第二層放置乾燥的九芎枝，是溪蝦生長的地方；第三層鋪上小竹枝，是吳郭魚及溪邊魚類的住所，也避免小魚被大魚吃掉。

族人不必再到遠處的河流捕魚，食物不虞匱乏，因為生態環境的變化，族人早就懂得維護河川生態環境，cengceng 是祖先流傳下來最環保的捕魚方式，彰顯出他們的生活經驗與智慧。